

Lokala rekommendationer för hantering av antikoagulantia vid endoskopiska undersökningar S:t Görans Sjukhus

Akuta ingrepp:

I det akuta skedet vid blödning hos patienter som behandlas med antikoagulantia bör varje enskilt fall diskuteras. Tidigt endoskopiskt ingrepp med beredskap för intervention är av störst vikt. Reversering av Antivitamin K medel (AVK)¹ / Lågmolekylärt heparin (LMH)² alt. Trombocyt infusion hos patient som behandlas med Clopidogrel³ bör diskuteras med koagulations- kompetent kollega/ansvarig kardiolog.

Planerade ingrepp:

För att kunna planera undersökningar samt hantera patienterna på bästa möjliga sätt delas **procedurerna** i två grupper dvs **lågrisk** och **högrisk** dvs undersökning där den förväntade komplikationen är låg respektive hög. Patienterna fördelas i två grupper **högrisk patienter** dvs patienter där en utsättning av antikoagulantia innebär hög risk för komplikationer samt **lågrisk patienter** där eventuell utsättning av antikoagulantia innebär låga risker för komplikationer.

Lågrisk procedur:

Definieras som endoskopiskt ingrepp utan planerad biopsi som genomförs endast i diagnostiskt syfte. Pga hög frekvens av fynd med bl.a polyper, angiodysplasier etc hos äldre patienter vid koloskopi så bör denna grupp optimeras i sitt koagulation status inför koloskopi som utförs i diagnostiskt syfte.

Högrisk procedur:

Definieras som alla undersökningar där det förväntas en eventuell biopsi tagning eller annan invasiv, diagnostisk eller terapeutisk åtgärd

Lågrisk patient:

Patienter som behandlas med AVK eller LMH pga:

---

¹ AVK Läkemedel: Vanligast Waran eller Waran utan färg. Mera ovanligt Sintrom eller Marcoumar med andra halveringstider och därför annorlunda.

² LMH: Lågmolekylärt heparin (I Sverige Fragmin, Klexane eller Innohep.)

³ Clopidogrel är aktiv substans i preparatet Plavix.

- Mekanisk aortklaff
- Organiska klaffar
- Förmaksflimmer utan klaffel
- Mer än tre månader efter venös tromboembolism (DVT el LE)

Patienter som behandlas med Clopidogrel eller ASA pga:

- Ischemisk hjärtsjukdom utan stent
- Cereberovaskulära sjukdomar
- Perifera vaskulära sjukdomar

Högriskpatienter:

Patienter som behandlas med AVK eller LMH pga:

- Mekanisk mitralis klaff
- Mekaniska klaffar i kombination med förmaksflimmer
- Förmaksflimmer och mitralis stenosis
- Mindre än tre månader efter venös tromboembolism

Pat som behandlas med Clopidogrel eller ASA pga:

- Coronarartär stent

Lågrisk procedurer hos lågrisk eller högrisk patienter:

1. Vid AVK behandling: Ta PK INR inom en vecka före planerade undersökning. Om PK INR är inom terapeutisk intervall kan undersökningen genomföras.
2. Vid Clopidogrel behandling: fortsätt behandlingen.
3. Vid ASA behandling: fortsätt behandlingen.
4. Vid LMH behandling: fortsätt behandlingen.

Högrisk procedurer hos lågrisk patienter

Waran: Se separat schema för utsättning av Waran inför undersökningen (Waran schema). PK INR skall ligga under 1,8. PK INR kontroll efter en vecka.

Andra AVK läkemedel: Kontakta koagulationsläkare.

LMH: Sätt ut 8 timmar före undersökningen

ASA: Fortsatt behandling

Clopidogrel: Sätts ut 5 dagar före undersökningen. Fortsatt ASA behandling och om patient inte står på ASA bör man överväga insättning av ASA. CAVE ASA allergi.

Högrisk procedurer hos högriska patienter:

Waran: PK INR reverseras till **<1,5** enl. särskilt schema (Waran – Fragmin schema). Då PK INR är subterapeutiskt erhåller patienten skydd från LMH i profylaxdos given som **kvällsdos**.

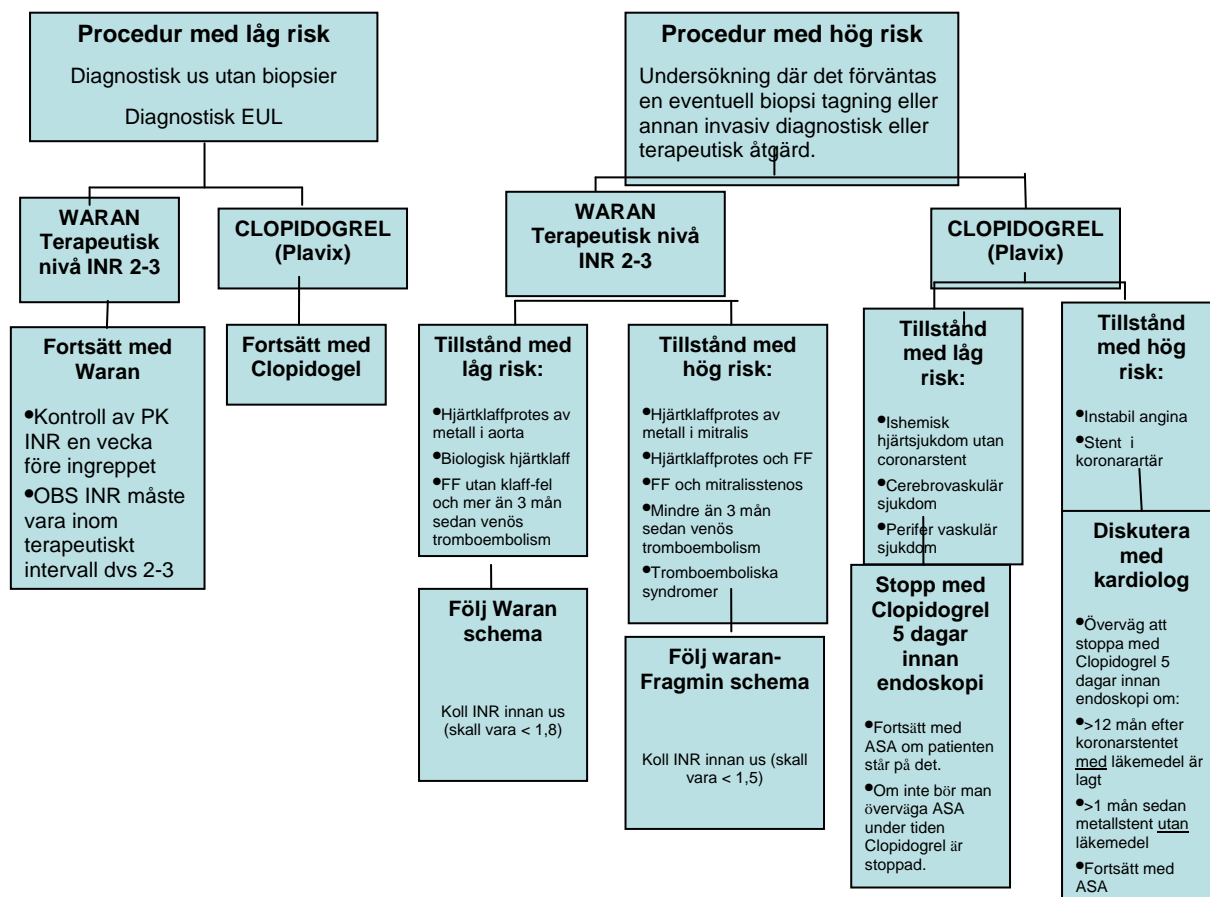
LMH i profylaxdos som kvällsdos fortgår tills PK INR postoperativt ånyo nått målintervallet eller PK INR **>1,8**.

Clopidogrel:

OBS: Varje enskild fall **måste** diskuteras med ansvarig cardiolog.

Clopidogrel kan efter samråd med patientens kardiolog sättas ut:

- Om det har gått mer än en månad efter inläggning av vanligt coronarartärstent
- Om det har gått mer än ett år efter inläggning av läkemedelstent.

Förkortningar:

ASA:	AcetylSalicylAcid
AVK:	Anti vitamin K läkemedel
DVT:	Djup venös trombos
INR:	International Normalized Ratio
LE:	LungEmbolism
LMH:	LågMolekylärt Heparin
PK:	ProthrombinKomplex

Referenser:

- 1: Guideline on the management of anticoagulation and antiplatelet therapy for endoscopic procedures, American Society For Gastrointestinal Endoscopy.
- 2: Guidelines for the management of anticoagulant and antiplatelet therapy in patients undergoing endoscopic procedures *Gut* 2008;57;1322-1329; originally published online 9 May 2008; doi:10.1136/gut.2007.142497
- 3: ASGE guideline: the management of low-molecular-weight heparin and nonaspirin antiplatelet agents for endoscopic procedures
- 4: Vårdprogram för Antikoagulationsmottagningar i Södra sjukvårdsregionen Version 2.0 - giltigt o m 2009-11-30